

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

QEYRİ-NEFT SEKTORUNUN İNKİŞAFI İLƏ BAĞLI QARŞIYA QOYULAN PRIORİTETLƏR UĞURLA HƏLLİNİ TAPIR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva avqustun 3-də "Grand-Agro Invitro" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin müəssisəsinin

fəaliyyəti ilə tanış olublar və "Azbadam" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin badam emalı zavodunun açılışında iştirak ediblər. İqtisadiyyat naziri Mikayıl

Cabbarov və "Grand-Agro Invitro" MMC-nin icraçı direktoru Taleh Zeynalov dövlətimizin başçısına və birinci xanım müəssisənin fəaliyyəti barədə məlumat veriblər.

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyulan prioritetlər uğurla həllini tapır. Eyni zamanda, qeyri-neft sektorunda kənd təsərrüfatı məhsullarının payı artır. Bu isə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması və idxaldan asılılığın aradan qaldırılması deməkdir. Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın fəaliyyəti ilə tanış olduqları "Grand-Agro Invitro" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin müəssisəsi və "Azbadam" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin açılışı olan badam emalı zavodu məhz qeyri-neft sektoru və kənd təsərrüfatının inkişaf konsepsiyasının uğurla reallaşdırılmasının nəticəsidir. Qeyd edək ki, 2017-ci ildə fəaliyyətə başlayan "Grand-Agro Invitro" MMC məhsuldar meyvə və digər bitki tingləri yetişdirməklə məşğuldur. Müəssisənin tətbiq edilən müasir texnologiyalar sayəsində məhsul istehsal müəssisəsidir.

mümkün olmayan, həmçinin yerli və xarici bazarda rəqabətə davamlı yüksəkkeyfiyyətli məhsullar yetişdirmək imkanları mövcuddur. Növ seçimi bazarın tələbatı və müştərinin sifarişinə uyğun olaraq müəyyən edilir. "Invitro" layihəsinə yatırılan investisiyanın ümumi məbləği 21 milyon manatdır. İstixanalar müasir damcı üsulu və sisləmə sistemi ilə suvarılır. Müəssisənin beynəlxalq standartlara tam cavab verən laboratoriyası isə ən müasir texnologiyalarla təchiz olunub. İnkubasiya otaqlarının geniş tutulması sayəsində laboratoriya il ərzində 4 milyon ədəd müxtəlif cins və sort yetişdirmək imkanına malikdir. Müəssisədə 84 nəfər daimi işlə təmin olunub.

Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın açılışında iştirak etdikləri badam emalı zavodu isə "Azbadam" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə məxsus istehsal müəssisəsidir.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov və "Azbadam" MMC-nin icraçı direktoru Anar Ağayev dövlətimizin başçısına və birinci xanımə zavod barədə məlumat veriblər. Qeyd edilib ki, layihənin həyata keçirilməsi iki mərhələdə planlaşdırılıb. Birinci mərhələ üzrə 2017-2019-cu illərdə Abşeron rayonunun Qala və Bilgəh qəsəbələrində Aralıq dənizi badam sortlarından olan Quara (160 hektar), Belona (95 hektar), Avijor (138 hektar) və Soleta (34 hektar) növlü ağaclarından ibarət badam bağları salınıb. Bağlara yatırılan ümumi investisiya məbləği 17 milyon manatdır. İkinci mərhələdə yaradılan zavod ölkədə ilk badam emalı müəssisəsidir. İnşası 2021-ci ilin sentyabrında tamamlanan zavodun ümumi investisiya dəyəri 13,5 milyon manatdır. Bunun 10 milyon manatı Sahibkarlığın İnkişafı Fondu hesabına ayrılan güzəştli kredit, 3,5 milyon manatı isə təsisçi kapitalıdır.

ƏHALİNİN SAĞLAMLIĞI HƏR ZAMAN DÖVLƏT SİYASƏTİNİN MƏRKƏZİNDƏ DAYANIR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Bakının Sabunçu rayonunun Bakıxanov qəsəbəsində 2 nömrəli doğum evində aparılmış əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanış olublar. Dövlətimizin başçısına və birinci xanımə doğum evində yaradılan şərait barədə məlumat verilib. Azərbaycanca əhalinin sağlamlığı hər zaman dövlət siyasətinin mərkəzində dayanır. Bu baxımdan ölkəmizdə səhiyyə sisteminin inkişafı, maddi-texniki bazasının, kədr potensialının gücləndirilməsi və infrastrukturun yenilənməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Dövlətimizin başçı-

sının təşəbbüsü ilə bu sahədə həyata keçirilən layihələr insanların sağlamlığının etibarlı qorunmasına xidmət edir. Müalicə-diaqnostika mərkəzlərinin, xəstəxanaların tikil-

məsi və əsaslı şəkildə yenidən qurulması, müasir avadanlıqlarla təchiz olunması bunun əyani təsdiqidir. Qeyd edək ki, 2 nömrəli doğum evi 1987-ci ildə istifadəyə verilib. Uzun-

müddətli istismar nəticəsində bu tibb müəssisəsində əsaslı təmirə ehtiyac yarandığından dövlətimizin başçısının 2019-cu il 3 aprel tarixli Sərəncamı ilə 2 nömrəli doğum evinin

əsaslı təmiri üçün Prezidentin ehtiyat fondundan 2 milyon manat vəsait ayrılıb. Əsaslı şəkildə təmir edilən 120 otaqlıq bu səhiyyə müəssisəsində ən müasir tələblərə uyğun tibbi avadanlıqlar quraşdırılıb. Burada vətəndaşlara həm ambulator, həm də stasionar xidmət göstəriləcək. Əvvəllər Səhiyyə Nazirliyinin nəzdində olan 2 nömrəli doğum evi 2021-ci ildən "Sabunçu Tibb Mərkəzi" publik hüquqi şəxsin tabeliyindədir. Azərbaycanda yeni tikilən səhiyyə ocaqları, ölkəmizə gətirilən müasir tibbi avadanlıqlar bir məqsədə - əhalinin sağlamlığının qorunması kimi mühüm missiyanın yerinə yetirilməsinə xidmət edir.

Bu prosesdə Heydər Əliyev Fondunun da misilsiz xidmətləri var. Bütövlükdə əhalinin, xüsusən də ana və uşaqların sağlamlığının qorunması Fondun fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Fondun prezidenti, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın birbaşa təşəbbüsü ilə həyata keçirilən tədbirlər genefondumuzun qorunmasına, bu sahədə mövcud problemlərin əsaslı surətdə həllinə yönəlib. Bu doğum evinin əsaslı şəkildə yenidən qurulması da ölkəmizdə ana və uşaqların sağlamlığının qorunması istiqamətində dövlət tərəfindən həyata keçirilən tədbirlərin daha bir əyani təsdiqidir.

Daşkənddə nazirlərin ilk üçtərəfli görüşü keçirilib

2 avqust 2022-ci il tarixində Daşkənd şəhərində Azərbaycan Respublikası, Türkiyə Respublikası və Özbəkistan Respublikası xarici işlər, ticarət/iqtisadiyyat və nəqliyyat nazirlərinin birinci üçtərəfli görüşü baş tutub. Görüşdə Azərbaycan Respublikasından Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramov, İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov, Rəqəmsal inkişaf və Nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev iştirak ediblər. Nazirlər tərəfindən gündəlikdə duran mövzular üzrə çıxışlar səsləndirilib. Görüşdə xarici siyasət və regional əməkdaşlıq imkanları ilə bağlı məsələlər, üç ölkənin iqtisadiyyat, ticarət, investisiya və nəqliyyat sahələrində əməkdaşlığının tam potensialının həyata keçirilməsi üçün görülən işlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Həmçinin, energetika sahəsində, xüsusilə bərpa olunan enerji mənbələri sahəsində əməkdaşlıq imkanları nəzərdən keçirilib. Azərbaycan, Türkiyə və Özbəkistanın yüksək tranzit potensialından daha yaxşı istifadə etmək məqsədi ilə beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı üzrə əməkdaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi imkanları

müzakirə edilib. Bu xüsusda, Transxəzər Beynəlxalq Şərq-Qərb Orta Dəhlizinin və bu dəhlizin bir hissəsi kimi Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun əhəmiyyəti vurğulanıb. Zəngəzur dəhlizi daxil olmaqla, regionda bütün kommunikasiyaların açılmasının beynəlxalq nəqliyyat əlaqələrinin genişlənməsinə xidmət edəcəyi qeyd edilib. Görüş nəticəsində üç dövlətin müvafiq sahələr üzrə məsul nazirləri tərəfindən Daşkənd bəyannaməsi imzalanıb və xarici işlər nazirləri üçtərəfli görüşün nəticələrinə dair mətbuat açıqlamaları ilə çıxış ediblər. Azərbaycan, Türkiyə və Özbəkistan arasında üçtərəfli əməkdaşlıq ortaq tarixə, birgə mədəniyyətə və dəyərlərə əsaslanır. Bu, həmçinin möhkəm ikitərəfli əlaqələr və ölkələr arasında mövcud strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinə dayanır. Xarici işlər, iqtisadiyyat və nəqliyyat üzrə məsul nazirlərin iştirakı ilə əsas qoyulmuş yeni üçtərəfli format müvafiq sahələrdə birgə layihələrin işlənilib hazırlanmasına və irəli aparılmasına kömək edəcəkdir. Bu, həm də qarşılıqlı maraq doğuran regional və beynəlxalq məsələlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyəti gücləndirəcəkdir.

Əli Əsədov bu ödənişlərdə güzəştlərlə bağlı qərar imzalayıb

Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən göstərilən bir sıra ödənişli xidmətlərin istifadəçilərinə güzəştlər ediləcək.

Bu barədə Baş nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb.

Qərara əsasən, Dövlət İmtahan Mərkəzi tərəfindən 2023-2024-cü illərdə həyata keçirilən tələbə qəbulu ilə bağlı ödənişli xidmətlərə görə Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının təsdiq etdiyi tariflərin ödəyiciləri olan və xidmət haqları dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilməyən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün aşağıdakı güzəştlər ediləcək:

- ali təhsil müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına

tələbə qəbulu ilə bağlı qabiliyyət imtahanı üzrə 10 manat;

- orta ixtisas təhsili müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslarına tələbə qəbulu ilə bağlı qabiliyyət imtahanı üzrə 20 manat;

- Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) üzrə test imtahanı üzrə 20 manat;

- orta ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumi orta təhsil bazasında tələbə qəbulu ilə bağlı test imtahanı üzrə 25 manat;

- orta ixtisas təhsili müəssisələrinə tam orta təhsil bazasında tələbə qəbulu ilə bağlı test imtahanı, ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsinə tələbə qəbulu ilə bağlı test imtahanı (I mərhələ) üzrə 25 manat;

- ali təhsil müəssisələrinin baka-

lavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsinə tələbə qəbulu ilə bağlı test imtahanı (II mərhələ) üzrə 10 manat;

- orta ixtisas təhsili müəssisələrinə və ali təhsil müəssisələrinin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsinə qəbul imtahanları çərçivəsində keçirilən əlavə fənn (fənlər) üzrə test imtahanı üzrə 20 manat.

Bu Qərarla nəzərdə tutulan güzəştlər Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən Azərbaycan Respublikasının Dövlət İmtahan Mərkəzinə kompensasiya ediləcək.

Dövlət İmtahan Mərkəzi bu Qərarla müəyyən edilmiş kompensasiyanın alınması məqsədilə Maliyyə Nazirliyi ilə razılaşdırılmış formada və müddətdə güzəştlərin tətbiqinə dair hesabatı Maliyyə Nazirliyinə təqdim etməlidir.

Maliyyə Nazirliyi bu Qərarla nəzərdə tutulan güzəştlərin maliyyələşdirilməsi üçün tələb olunan vəsaitin 2023-2024-cü illərin dövlət büdcəsində müvafiq qaydada nəzərə alınmasını təmin etməlidir.

Bu Qərar 2023-cü il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

Azərbaycan və Özbəkistan arasında ipək istehsalı üzrə klaster yaradılacaq

Azərbaycan və Özbəkistan Bərdə şəhəri yaxınlığında 6 rayonda ipək istehsalı üzrə klaster istehsalının yaradılması, Yevlax Pilot Aqroparkında və Ağdam Sənaye Parkında yeni emal layihələrinin həyata keçirilməsi haqqında razılığa gəlib.

Özbəkistan mətbuatı xəbər verir ki, Azərbaycanın İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarovun Daşkəndə səfəri çərçivəsində ölkələr arasında investisiya əməkdaşlığı və sənaye kooperasiyası müzakirə olunub, həmçinin ortaq layihələr üzrə bir sıra məsələlər razılaşdırılıb. Görüş zamanı Daşkənddə zərgərlik məmulatlarının istehsalı üzrə birgə müəssisənin

təşkili, həmçinin kimya sənayesi, energetika və neft-qaz sahələri üzrə əməkdaşlığın inkişafı barədə razılıq əldə olunub.

İki ölkə birgə investisiya fondu yaradacaq

“Özbəkistan və Azərbaycan hakimiyyətləri ümumi layihələri reallaşdırmaq məqsədilə birgə investisiya fondu yaratmağı planlaşdırır”.

Bunu Özbəkistan Baş nazirinin müavini, İnvestisiya və Xarici Ticarət Məsələləri üzrə nazir Jəmsid Xocayev Azərbaycanla Özbəkistan arasında əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya-

nın iclasında bildirib.

“Birgə layihələrin icrası üçün Özbəkistan-Azərbaycan İnvestisiya Fondunun yaradılması vacibdir. Biz bir həftə ərzində bu istiqamətdə yol xəritəsi hazırlamağa dair razılıq əldə etmişik”, - o qeyd edib.

Baş nazirin müavini vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Özbəkistana

işgüzar səfəri zamanı neft-qaz, kimya, toxuculuq, kənd təsərrüfatı sahələri üzrə 500 milyon dollarlıq sənədlər paketi imzalanıb: “İndi onların vaxtında və keyfiyyətli şəkildə icrasını təmin etmək lazımdır”.

Azərbaycanla Özbəkistan arasında əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlərarası Komissiya-nın sədri, İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov iki dövlət arasında qarşılıqlı investisiya qoyuluşunu fəallaşdırmağın vacibliyini söyləyib: “Bu aspektdə birgə investisiya fondunun yaradılması və fəaliyyəti hər iki ölkənin investorlarına kömək edəcək və etməli olacaq yaxşı alət ola bilər”.

O, əməkdaşlığın perspektiv istiqamətləri sırasında enerji sənayesini xüsusi qeyd edib.

“PAŞA Həyat” maliyyə nəticələrini açıqlayıb

Ölkənin lider həyat sığortası şirkəti olan “PAŞA Həyat Sığorta” ASC 2022-ci il üzrə 2-ci rübün sonuna olan maliyyə nəticələrini açıqlayıb.

Şirkətin yaydığı məlumata əsasən, ikinci rübün sonuna PAŞA Həyat 57.8 milyon AZN dəyərində olan ümumi kapital həcmi ilə ölkənin lider həyat sığortası şirkəti mövqeyini qorumağa davam edir. Cəmi aktivlərin həcmi isə 495 milyon manat təşkil edib.

“PAŞA Həyat Sığorta” ASC bütün məhsullar üzrə müştərilərinə 69.3 milyon manat sığor-

ta ödənişləri həyata keçirib. Burada iki əsas məhsullar üzrə müştərilərə edilən sığorta ödənişləri belədir: “Həyatın Yaşam sığortası” üzrə 67.6 milyon manat, “İcbari Həyat sığortası” üzrə 1 milyon manat.

Qeyd olunan dövr üzrə yığılmış sığorta haqları 195.5 milyon manat təşkil edib ki, bu göstərici keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 31% çoxdur.

Nəticədə audit olunmamış ilkin göstəricilərə əsasən PAŞA Həyat birinci yarımlı 12.6 milyon manat cəmi məcmu gəlirlə başa vurub.

Təbii qaz hasilatı 17% artıb

Azərbaycan 2022-ci ilin ilk yarısında qaz yataqlarından 15.53 mlrd. kubmetr təbii qaz hasil edib.

Bu barədə Banker.az-a Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib.

Məlumata görə, hasil edilmiş qaz öncəki ildən 17% çoxdur. Bu təbii qazın 13.91 mlrd. kubmetri əmtəəlik olmuşdur. Neft yataqlarından isə hesa-

bat dövründə 7.88 mlrd. kubmetr qaz hasil edilib. Öncəki

ildə bu rəqəm 7.08 mlrd. kubmetr idi.

“Masdar” şirkəti Qaradağ Günəş Elektrik Stansiyasının inşası üçün maliyyə vəsaitinin tam təmin olunduğunu bəyan edib

Dünyanın aparıcı bərpa olunan enerji şirkətlərindən biri olan Əbu-Dabinin “Masdar” şirkəti Azərbaycanda 230 meqavat (MvT) gücündə Qaradağ Günəş Elektrik Stansiyasının maliyyə vəsaiti ilə bağlı məsələnin tam həll olunduğunu bəyan edib.

“Masdar” Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin ilk xa-

rici investisiya əsaslı müstəqil günəş enerjisi layihəsinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar bütün maliyyə məsələlərinin həllindən məmnunluğunu ifadə edib. Layihə Əbu-Dabi İnkişaf Fondu, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı və Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi tərəfindən birgə maliyyələşdirilir.

“Masdar” şirkətinin twitter hesabında, həmçinin Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının da bu layihəyə töhfə verməkdən duyduğu məmnunluq barədə bəyanatı yerləşdirilib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə bu il martın 15-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin “Masdar” şirkəti tərəfindən Azərbaycanda inşa ediləcək 230 MvT gücündə Qaradağ Günəş Elektrik Stansiyasının Güllüstan sarayında təmələqoyma mərasimi keçirilib.

“Türkiyə və Azərbaycan sadələşdirilmiş gömrük dəhlizinin yaradılmasının son mərhələsindədir”

Bunu Türkiyənin Ticarət naziri Mehmet Muş çərşənbə axşamı Türkiyə, Özbəkistan və Azərbaycan xarici işlər, ticarət və nəqliyyat nazirlərinin Daşkənddə keçirilən üçtərəfli görüşündə deyib.

“Biz bu layihəni Azərbaycanla pilot rejimdə həyata keçirməyə başlamaq üçün texniki baza yaradıırıq. Türkiyə Özbəkistanla da analoji gömrük dəhlizini həyata keçirməyə hazırdır”, - deyər Mehmet Muş qeyd edib. Nazirin sözlərinə görə, Türkiyə, Azərbaycan və Özbəkistanın ümumi ÜDM-i 1 trilyon dollara çatır, üç ölkənin əhalisinin sayı isə 130 milyon nəfər təşkil edir ki, bu da böyük potensialın

göstəricisidir.

Mehmet Muş qeyd edib ki, Azərbaycan və Özbəkistanla imzalanan güzəştli ticarət sazişləri Türkiyənin bu potensialın reallaşdırılmasına verdiyi önəmdən xəbər verir.

“İnanıram ki, bu sazişlərin əhatə dairəsinin genişlənməsi ilə dövlətlərarası münasibətlərin yeni dövrü gələcək.

Bundan əlavə, gömrükdə bürokratiyanın azaldılması istiqamətində tədbirlərin görülməsi ticarəti asanlaşdıracaq və ticarətə müsbət təsir edəcək”, - deyər o, Ankaranın gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsinə önəm verdiyini qeyd edib.

“Azərbaycan və Özbəkistan Türkiyənin Mərkəzi Asiya ilə ticarətində mühüm rol oynayır, Türkiyə isə öz növbəsində Azərbaycan və Özbəkistanın Avropa, Yaxın Şərq və Afrika ilə ticarətində körpü rolunu oynayır”, - nazir əlavə edib.

ARDNF: banklara \$212 mln. satılıb

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu tərəfindən ötən ay satılan dollarların həcmi açıqlanıb.

ARDNF-dən bildirilir ki, 2022-ci ilin iyul ayı ərzində 212,3 milyon ABŞ dolları məbləğində vəsait satılıb.

4-17 avqust 2022-ci il

Азербайджан, Узбекистан и Турция обсудили вопросы продвижения инвестпроектов

Первая встреча министров иностранных дел, экономики и транспорта Азербайджана, Узбекистана и Турции в Ташкенте способствовала обсуждению вопросов укрепления сотрудничества трех стран, продвижения совместных инвестиционных проектов и использования транспортно-логистических возможностей.

Об этом написал министр экономики Азербайджана Микаил Джаббаров в Twitter. "Ташкентская декларация, подписанная в рамках первой встречи министров иностранных дел, экономики и транспорта Азербайджана, Турции и Узбекистана, является значительным вкладом в

дальнейшее углубление и укрепление партнерских и дружественных связей между нашими странами", - говорится в публикации.

Предприниматели России планируют бизнес-миссию в Азербайджан

Торговый представитель России в Азербайджане Руслан Мирсаяпов провел рабочую встречу с руководителем Центра поддержки экспорта Республики Дагестан РФ Русланом Абаскулиевым, передает Trend со ссылкой на торгпредство.

«В ходе встречи обсуждены возможности

поставок дагестанской продукции на азербайджанский рынок, подготовка к организации очной бизнес-миссии предпринимателей Дагестана в Азербайджан», - говорится в сообщении. В рамках бизнес-миссии, которая запланирована на четвертый квартал нынешнего года, состоится запуск деятельности шоу-рума продукции Республики Дагестан РФ на площадке представительства Россотрудничества в Азербайджане.

Шоу-рум представит производимую в Дагестане экспортную продукцию: продукты питания, строительные материалы, IT-разработки. Запланирована видеопрезентация туристического и инвестиционного потенциала Дагестана РФ.

Валютные резервы Центробанка Азербайджана выросли за год

На 29 июля 2022 года валютные резервы Центрального банка Азербайджана (ЦБА) составили 7,407 миллиарда долларов. Это на 0,48 процента, или 35,3 миллиона долларов больше показателя

предыдущего месяца и на 14,02 процента превышает показатель аналогичного периода 2021 года. По данным регулятора, на 30 июля 2021 года официальные валютные резервы ЦБА составили 6,496 миллиарда долларов.

ЕС добился прогресса в закупке больших объемов газа у Азербайджана

Европейский союз добился прогресса в закупке большого объема трубопроводного газа из Норвегии, Алжира и Азербайджана. Об этом говорится в заявлении Верховного представителя ЕС по иностранным делам и политике безопасности, вице-президента Еврокомиссии Жозепа Борреля.

«Нам уже удалось сократить долю российского газа в импорте ЕС с 40 процентов в начале года до примерно 20 процентов на сегодняшний день. Это было достигнуто, главным образом, за счет увеличения объема закупок сжиженного природного газа (СПГ), доля которого в потреблении почти удвоилась с 19 процентов до 37 процентов. Мы также добились прогресса в закупке большого объема трубопроводного газа из Норвегии, Алжира и Азербайджана. В июле я сопредседательствовал на заседании Совета сотрудничества ЕС-Азербайджан, где мы приветствовали подписание Меморандума о

взаимопонимании по стратегическому партнерству в области энергетики. В более долгосрочной перспективе мы можем ожидать большего прогресса в процессе диверсификации», - говорится в заявлении.

Отметим, что 18 июля между Азербайджаном и Европейским союзом был подписан «Меморандум о взаимопонимании по стратегическому партнерству между ЕС, представленным Европейской комиссией, и Азербайджанской Республикой в энергетической сфере».

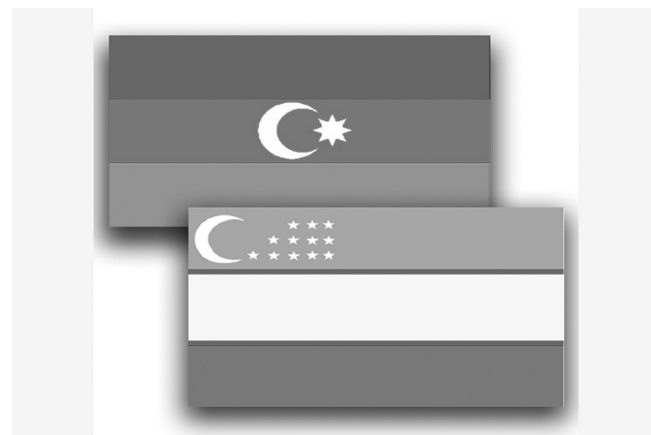
Узбекистан предложил создать транзитный коридор через Азербайджан

Узбекистан инициировал создание нового транспортного коридора с участием Азербайджана.

Министр транспорта Узбекистана Илхом Махкамов в своем выступлении на первой встрече министров иностранных дел, экономики и транспорта Азербайджана, Узбекистана и Турции в Ташкенте инициировал формирование нового мультимодального коридора Турция-Кавказ-Центральная Азия-Южная Азия через Афганистан.

По его словам, учитывая чрезвычайно высокий потенциал для ускорения темпов роста в краткосрочной и среднесрочной перспективе стран Южной Азии, необходимо совместными усилиями принять меры для развития грузоперевозок со странами Южной Азии. "В настоящее время имеется возможность

для перевозки грузов через территорию Афганистана до Пакистана. Таким образом наши национальные перевозчики

постепенно тестируют и уже начинают осуществление грузоперевозок автотранспортом через Афганистан", - сказал Махкамов.

В МИРЕ

Цены на газ в Европе продолжают стремительный рост

Впервые с начала марта текущего года цена газа в европейских странах преодолела рубеж в \$2 300 за 1 тыс. куб. м, свидетельствуют данные торгов на лондонской бирже ICE.

Согласно данным, общий рост стоимости газа с начала текущего дня составляет 10%. Ситуация с регулировкой цен напрямую зависит от объявления российской корпорацией «Газпром» сокращения транзита энергоресурсов по газопроводу «Северный поток». Стоимость августовского фьючерса на хабе TTF в Нидерландах достигла показателя в \$2 307 за 1 тыс. куб. м, или € 220 за МВт/ч.

Германия выделит €880 млн на борьбу с голодом в мире

Германия увеличивает финансовую помощь в целях борьбы с голодом в мире. Как сообщили в понедельник газеты редакционной группы Funke, ФРГ выделит €880 млн вместо обещанных в марте €430 млн, передает Trend со ссылкой на ТАСС. «Эти средства предоставляют развивающимся странам возможность стать более независимыми», - заявила министр по делам сотрудничества и развития Германии Свенья Шульце. Средства будут направлены «туда,

где потребность в них наиболее велика», например, в пострадавшие от засухи страны - Кению, Судан, Эфиопию. Предполагается, что поддержка также будет оказываться странам, сильно пострадавшим от изменения климата

и вооруженных конфликтов. Речь идет, к примеру, о регионе Сахель и странах Ближнего Востока. Распределение средств будет идти при посредничестве гуманитарных организаций, действующих под эгидой ООН.

Пхеньян предупреждает о «второй корейской войне»

В день годовщины перемирия, положившего конец боевым действиям на Корейском полуострове 69 лет назад, Северная Корея обвинила США и Южную Корею в разжигании боевых действий, которые могут привести к «второй корейской войне». Об этом сообщило агентство Bloomberg со ссылкой на заявление МИД КНДР. В Пхеньяне отметили, что совместные военные учения США и Южной Кореи обостряют ситуацию на Корейском полу-

острове, назвав Вашингтон и Сеул «ордой», которая провоцирует «ужасы войны». Агентство напомнило, что Северная Корея на протяжении десятилетий называла военные учения «прелюдией к вторжению». Нынешнее заявление совпало с подписанием 27 июля соглашения о перемирии между возглавляемыми США силами ООН, Северной Кореей и Китаем, которое привело к прекращению огня в Корейской войне 1950-1953 годов.

Китай не намерен первым применять ядерное оружие

Китай привержен стратегии самообороны в ядерной сфере и не будет применять ядерное оружие первым вне зависимости от обстоятельств. Об этом заявил во вторник директор департамента по контролю над вооружениями МИД КНР Фу Цун.

"Китай привержен пути мирного развития и ядерной стратегии самообороны и обязуется никогда не применять первым ядерное оружие ни при каких обстоятельствах", - сказал он

в ходе выступления в штаб-квартире ООН в Нью-Йорке на конференции стран - участниц Договора о нераспространении ядерного оружия (ДНЯО).

Фу Цун добавил, что возвращение к СВПД не должно сопровождаться угрозой санкций.

США должны вывести свое ядерное оружие из Европы и не размещать его в других частях мира, отметил глава департамента МИД КНР.

«AZRE TƏKRARSIĞORTA» ASC-nin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə BALANS HESABATI

Azərbaycan manatı ilə	Qeyd	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
Aktivlər			
Pul vasitələri və onların ekvivalentləri	7	10,491,032	37,157,517
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	8	13,194,025	6,674,166
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiyalar	9	47,348,315	71,320,714
Satıla bilən investisiyalar	10	31,857,721	28,191,811
Məhdudiyyət qoyulmuş pul vasitələri	11	5,100,000	-
İcəni Sığorta Bürosunda saxlanılan məcburi ehtiyatlar	-	-	600,000
Sığorta və təkrarəsığorta əməliyyatları üzrə alınacaq məbləğlər	12	5,071,320	13,163,635
Qazanılmış sığorta haqları ehtiyatında	-	-	-
təkrarsığortaçıların payı	14	2,697,166	5,860,464
Zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı	15	2,349,438	3,861,833
Təxirə salınmış akvizisiya xərcləri	22	1,124,990	3,499,139
Cari mənfəət vergisi üzrə avans ödənişləri	-	5,011,400	4,509,313
Təxirə salınmış vergi aktivli	19	747,955	1,149,316
Sair qeyri-maliyyə aktivləri	-	354,496	1,660,350
İstifadə hüquqlu aktivlər	17	771,088	1,669,451
Əsas vasitələr və qeyri-maddi aktivlər	18	894,323	1,725,579
Cami aktivlər		127,003,269	181,033,488
Öhdəliklər			
Qazanılmış məcmu sığorta haqları ehtiyatı	14	18,965,411	31,729,372
Məcmu zərərlər ehtiyatı	15	18,016,210	45,178,041
Sığorta və digər borclar	16	5,606,886	3,600,917
Alınmış avanslar	13	3,552,496	15,274,150
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	-	544,193	487,944
İcəni öhdəlikləri	17	783,928	1,125,424
Təxirə salınmış komissiya gəlirləri	19	23,986	286,699
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi	-	736,127	1,577,224
Sair öhdəliklər	20	700,000	-
Ödəniləcək dividendlər	-	-	-
Cami öhdəliklər		48,929,237	99,269,771
Kapital			
Nizamnamə kapitalı	20	50,000,000	50,000,000
Bölgüldürülmüş mənfəət	-	25,928,311	29,446,634
Sair ehtiyatlar	-	133,561	54,348
Qrupun səhmdarlarına aid olan kapital		76,061,872	79,500,982
Nəzarət olunmayan iştirak payı		2,012,160	2,272,735
Cami kapital		78,074,032	81,773,717

Azərbaycan manatı ilə	Qeyd	2021	2020
Hesablanmış məcmu sığorta haqları			
Təkrarsığortaya verilmiş təkrarsığorta haqları	21	70,635,344	96,756,801
Qeydlərimiz sığorta haqları	21	(1,636,153)	(16,170,676)
Hesablanmış xalis sığorta haqları		59,679,580	78,898,383
Qazanılmış məcmu sığorta haqları ehtiyatında artım	21	(7,072,358)	(4,005,538)
Qazanılmış sığorta haqları ehtiyatında təkrarsığortaçıların payında artım	21	377,867	522,405
Qazanılmış sığorta haqları ehtiyatında xalis dəyişiklik		(6,694,491)	(3,483,133)
Qazanınmış xalis sığorta haqları		52,985,089	75,415,250
Məcmu sığorta ödənişləri	21	(47,505,631)	(31,106,924)
Təkrarsığortaçıların geri alınmış sığorta ödənişləri	21	469,139	729,372
Təkrarsığortaçının payı çıxılmaqla sığorta ödənişləri		(47,036,492)	(30,377,552)
Məcmu zərərlər ehtiyatında (artım)/azalma	21	24,707,218	(29,293,514)
Zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payında artım/(azalma)	21	(292,755)	1,372,551
Zərərlər ehtiyatında xalis dəyişiklik Sığorta ödənişləri üzrə xalis zərər		24,414,463	(27,920,963)
Akvisisiya xərcləri	22	(7,021,064)	(7,750,630)
Komissiya gəlirləri	22	760,656	65,568
Komissiya xərcləri	22	(1,349)	(1,349)
Əməliyyat xərcləri	23	(15,599,589)	(13,158,344)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	17,18	(966,834)	(945,587)
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər üzrə faiz gəlirləri	-	374,137	511,976
Borc qiymətli kağızlar üzrə faiz gəlirləri	-	6,692,596	7,867,652
Pul vasitələri və onların ekvivalentlərinin dəyərindəgəlməsi üzrə ehtiyat	7	-	-
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlərin dəyərindəgəlməsi üzrə ehtiyat	-	-	(13,158)
Ticarət üçün investisiyaların dəyərindəgəlməsi üzrə zərər çıxılmaqla gəlir	-	-	1,045,469
Maliyyə xərcləri	17	(55,308)	(95,037)
Məzənnə fərz üzrə xalis gəlir/(zərər)	-	(45,206)	35,462
Sair xalis gəlir	-	(99,035)	20,613
Vergidən əvvəlki mənfəət		14,402,064	4,700,739
Mənfəət vergisi xərci	19	(3,914,960)	(1,486,590)
İl üzrə davam edən fəaliyyətdən mənfəət	-	8,197,437	3,214,149
İl üzrə dəyərləndirilmiş fəaliyyətdən mənfəət	-	2,289,667	-
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT		10,487,104	3,214,149
Sair məcmu gəlir/(zərər):			
Sonradan mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifatlandırılacaq məbləğlər:	-	-	-
Satıla bilən investisiyalar:	-	-	-
- İl ərzində yaranan zərər çıxılmaqla gəlir	-	88,014	(1,911)
- İl üzrə sair məcmu gəlir/(zərər)	-	88,014	(1,911)
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		10,575,118	3,212,238
Mənfəət/(zərərin):			
- Qrupun səhmdarlarına aid olan hissəsi	-	9,980,158	2,993,207
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi	-	506,946	220,942
İl üzrə mənfəət		10,487,104	3,214,149
Cami məcmu gəlir/(zərərin):			
- Qrupun səhmdarlarına aid olan hissəsi	-	10,059,370	2,991,487
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi	-	515,748	220,751
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		10,575,118	3,212,238

Azərbaycan manatı ilə	Hizmənnə kapitalı	Bölgüldürülmüş mənfəət	Satıla bilən qiymətli kağızların yendən qiymətləndirilməsi üzrə əldəgəlir	Qrupun səhmdarlarına aid olan məcmu kapital	Nəzarət olunmayan iştirak payı	Cami kapital
1 yanvar 2020-ci il tarixinə qədər	50,000,000	50,403,427	56,068	190,458,495	2,061,984	192,511,479
İl üzrə mənfəət	-	2,993,207	-	2,993,207	220,942	3,214,149
İl üzrə sair məcmu zərər	-	(23,950,000)	(1,720)	(23,950,000)	(191)	(23,950,000)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə qədər	50,000,000	29,446,634	54,348	79,500,982	2,272,735	81,773,717
İl üzrə mənfəət	-	9,980,158	-	9,980,158	506,946	10,487,104
İl üzrə sair məcmu gəlir	-	-	79,213	79,213	8,801	88,014
Edən edilməyən dividendlər	-	(8,050,000)	-	(8,050,000)	(702,000)	(8,752,000)
Emisiya xidməti xərcləri	-	-	-	-	894,447	894,447
Törəmə müəssisələrin satılması	-	-	-	-	(970,769)	(1,446,925)
Səhmdarların qeyd-olunmuş əymətləri	-	(5,448,481)	-	(5,448,481)	-	(5,448,481)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qədər	50,000,000	25,928,311	133,561	76,061,872	2,012,160	78,074,032

Diferensial ƏDV dərəcəsinin tətbiqi təklif olunub

Dövlət Vergi Xidmətinin Vergi siyasəti baş idarəsi “Ticarət şəbəkələrinin inkişafı” İctimai Birliyi və iri ticarət şəbəkələrinin nümayəndələri ilə onlayn formatda görüş keçirib. Dövlət Vergi Xidmətinəndən bildirilib ki, görüşdə ticarət şəbəkələrinin təmsilçiləri tərəfindən yerli istehsalın dəstək-

lənməsi üçün güzəştlər, o cümlədən diferensial ƏDV dərəcəsinin tətbiqi, yerli kənd təsərrüfatı məhsullarının alışıının sənədləşdirilməsindəki çətinliklər, gəlirdən çıxılmaayan xərclərin tənzimlənməsi kimi məsələlərlə bağlı təkliflər səsləndirilib, sahənin inkişafı istiqamətində müzakirələr aparılıb.

Azərbaycan manatı ilə	Qeyd	2021	2020
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vasitələrinin hərəkəti			
Alınmış məcmu sığorta haqları	-	65,530,323	98,588,689
Təkrarsığortaçıya ödənilmiş sığorta haqları	-	(6,613,811)	(14,912,452)
Xalis sığorta ödənişləri	-	(48,014,814)	(29,901,604)
Ödənilmiş akvizisiya xərcləri	-	(3,825,333)	(8,267,899)
Alınmış komissiya gəlirləri	-	473,957	162,671
Ödənilmiş əməliyyat xərcləri	-	(16,462,916)	(12,105,787)
Alınmış faiz gəlirləri	-	7,741,745	8,194,603
Alınmış sair gəlirlər	-	(99,035)	7,455
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan pul vasitələrinin hərəkəti		(2,269,884)	41,765,676
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Sair aktivlərdə azalma/artım	-	1,260,152	(1,116,924)
Mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vasitələri		(1,009,732)	40,648,752
Ödənilmiş mənfəət vergisi	-	(4,360,798)	(6,780,767)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vasitələri		(5,370,530)	33,867,985
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vasitələrinin hərəkəti			
Əsas vasitələr və qeyri-maddi aktivlərin alınması	18	(897,550)	(300,873)
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər üzrə ödənişlər	-	(17,100,000)	(6,109,480)
Banklarda ödəmə müddəti başa çatmış depozitlərin qaytarılması	-	5,000,000	7,529,184
Amortizasiya olunmuş dəyərli uçuşa alınan borc qiymətli kağızlar	-	-	-
Üzrə investisiyaların alınması	-	(41,796,211)	(34,398,611)
Amortizasiya olunmuş dəyərli uçuşa alınan borc qiymətli kağızların ödənilməsindən daxilolmalar	-	-	-
Satıla bilən investisiyaların alınması	-	45,115,057	44,804,182
Satıla bilən investisiyaların satıldığından daxilolmalar	-	(18,916,915)	(22,724,500)
Ticarət üçün investisiyaların satışı/(alış)	-	15,226,509	18,720,462
Törəmə müəssisələrin satılmasından daxilolmalar, pul vasitələri çıxılmaqla	-	-	7,306,137
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə (istifadə edilən)/daxil olan xalis pul vasitələri		(8,671,186)	14,826,501

Maliyyəqədrimə fəaliyyəti üzrə pul vasitələrinin hərəkəti			
Ödənilmiş dividendlər	-	(8,050,000)	(23,950,000)
Adi səhmlərin emissiyası	-	894,447	-
Girov qoyuluşu pul vasitələri	-	(5,100,000)	-
Girov ödənilməsi	-	(389,216)	(1,212,095)
Maliyyəqədrimə fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vasitələri		(12,624,769)	(25,162,095)
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vasitələri və onların ekvivalentlərinə təsiri			
-	-	-	-
Pul vasitələri və onların ekvivalentlərində xalis (azalma)/artım			
-	-	(26,666,485)	23,532,391
İlin əvvəlinə pul vasitələri və onların ekvivalentləri	7	37,157,517	13,625,126
İlin sonuna pul vasitələri və onların ekvivalentləri	7	10,491,032	37,157,517

Müstəqil Auditorun Hesabatı			
“AzRe Təkrarsığorta” ASC-nin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:			
Rəy			
Bizim fikrimizə, hazırkı konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından “AzRe Təkrarsığorta” ASC-nin (“Şirkət”) və onun törəmə müəssisələrinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmis maliyyə vəziyyəti və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmis maliyyə nəticələrini və konsolidasiya edilmis pul vasitələrinin hərəkətini Bəyənşəlxə Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.			
Auditin prediçisi			
Qrupun konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatları aşağıdakılardan ibarətdir:			
• 31 dekabr 2021-ci il tarixinə konsolidasiya edilmis pul vasitələrinin hərəkəti haqqında hesabat;			
• həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmis mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat;			
• həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmis kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat;			
• həmin tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya edilmis pul vasitələrinin hərəkəti haqqında hesabat; və			
• əsas uçuş siyasəti və digər ixtisadi məlumatlar daxil olmaqla, konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.			
Rəy üçün əsas			
Biz audit Bəyənşəlxə Audit Standartlarına uyğun aparırıq. Bu standartlar özə bizim məsuliyyət rəyimizin “Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” olmasında əks etdirilir.			
Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizə əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.			
Müətləşmə			
Biz Mühəsiblər üçün Bəyənşəlxə Ehtika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşakar Mühəsiblərin Bəyənşəlxə Ehtika Məcəlləsinə (Bəyənşəlxə Müətləşlik Standartları ilə birlikdə) (MBESS Məcəlləsi) uyğun olaraq, Qrupdan asılı olmadıq müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz MBESS Məcəlləsinə uyğun olaraq, ehtika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik.			

Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarını Bəyənşəlxə Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlamış və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fərdiləşdirilmiş və yaxud şəxş nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin özən hesab etdiyi dərəcədə nəzarət sistemini gücəndirməsi üçün məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik Qrupa layiq etmək və ya fəaliyyətinin dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkədən başqa müəssisə alternativ olmadığı halda, Qrupun fəaliyyət fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, müvafiq hallarda fəaliyyətin fəaliyyətinə dair məlumatların açıqlanmasına və fəaliyyətin fəaliyyətinin prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Qrupun maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə gətirilmiş məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz bütövlükdə konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarında fərdiləşdirilmiş və ya şəxş nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizin daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik əminliyi yüksək səviyyəsidir, lakin Bəyənşəlxə Audit Standartlarına uyğun olaraq auditin aparılması zamanı mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin bəzişə aşkar oluna biləcəyi zərərənə varmir. Təhriflər fərdiləşdirilmiş və ya şəxş nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflər olaraq istifadəçilərin konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatları əsasında qəbul edəcəyi iqtisadi qərarları təsir göstərmək ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edirik.

Bəyənşəlxə Audit Standartlarına uyğun aparılan auditin bir hissəsi olaraq, biz audit zamanı peşakar mühakimə tətbiq edirik və peşakar skeptisizm nümayiş edirik. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarında fərdiləşdirilmiş və ya şəxş nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması riskini müəyyən edər və qiymətləndirir, həmin risklər qarşı audit prosedurlarını hazırlayır və həyata keçirir və rəyimizə əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Fərdiləşdirilmiş nəticələrin yaranmış əhəmiyyətli təhriflərə aşkar edilməsi riski şəxşlə nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhrifləri aşkar edilməməsi riskindən daha yüksəkdir, çünki fərdiləşdirilmiş gəlir vədövlətləmə, saxtaqarlıq, məlumatların birləşmə göstərilməsi, yanlış təqdimat və ya daxil nəzarət sistemindəni istifadə halları daxil ola bilər.
- Qrupun daxili nəzarət sisteminin effektivliyini dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarını tətbiq etməklə hazırlamaq üçün deyil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilən uçuş siyasətinin uyğunluğunu, habelə uçuş təxmini və müvafiq açıqlanmalarını müənsibliyini qiymətləndiririk.
- Fəaliyyət fəalişliliyini prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğunu və əldə edilən audit sübutları əsasında Qrupun fəalişliliy fəaliyyət göstərmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və şəraitə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu qənaətə gəldikdə, auditor rəyimizdə konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarında müvafiq məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya bəla məlumatların açıqlanması yetərli olmadıqda, rəyimizdə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixindəki əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Qrupun fəalişliliyini dayandırmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında düzgün təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.
- Konsolidasiya edilmis maliyyə hesabatlarında dair rəy bildirmək üçün Qrupa daxil olan müəssisələrin maliyyə məlumatları və ya fəaliyyəti ilə bağlı yetərli müvafiq audit sübutu əldə edirik. Biz qrup auditinin idarə edilməsi, nəzarəti və həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyıq. Biz auditor rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıq.

Biz korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və müddəti, habelə əməliyyatları audit nəticələri, o cümlədən audit zamanı daxil nəzarət sistemində aşkar edilməmiş əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat veririk.

Bakı, Azərbaycan Respublikası
27 iyul 2022-ci il

Azərbaycanın illik su təsərrüfatı balansı təsdiqlənib

Ölkə üzrə 2021-ci il üçün illik su təsərrüfatı balansı

4-17 avqust 2022-ci il

Bakı kəndlərinin dünəni və bu günü: Ramana

Bakı kəndləri tarixən Bakının özəyini təşkil edib. Bu kəndlər tarixi yerlər, abidələr və mühüm hadisələrlə zəngindir. Əmircan, Mərdəkan, Fatmayı, Buzovna, Maşağa, Hökməli kimi kəndlər qədim dövrdən bu günə qədər tariximizi zənginləşdirir.

Vaxt vardı, bu kəndlərin sakinləri kommunal problemlərdən əziyyət çəkirdi. Bir qayda olaraq, normal yollar yox dərəcəsi idə, axşam saatlarının başlaması ilə kənd qaranlığa qorq olurdu. Bir sözlə, yerli sakinlərin əksəriyyəti daha rahat həyat axtarışında şəhərə köçmək arzusunda idi və belə olan halda turizmdən danışmağın yeri də yox idi.

Son illər Azərbaycan hökuməti Abşeron yarımadasının qədim yaşayış məskənlərinin inkişafı üçün kompleks proqram həyata keçirir. Bakı kəndlərinin acınacaqlı mənzərəsi fonunda Abşeron qəsəbələrinin yenidən qurulması ilə bağlı irimiqyaslı layihəyə start verilib və bu layihə çərçivəsində onların hər biri öz tarixi unikallığına əsaslanaraq, inkişaf konsepsiyasını alıb. Bərpa işlərindən sonra görkəmini xeyli dəyişmiş Bakı kəndləri, eyni zamanda öz milli koloritini də itirməyib.

Balaxanının nəhəng məişət tullantıları ilə məşhur olan zibilliyi indi minlərlə xarici turisti cəlb edən yaşıllıqlara qarq olmuş bir turizm məkanına çevrilib. Təsədüfi deyil ki, Balaxanını bu gün "Bakının Santorinisi" adlandırırlar. Neftçilərin Bibiheybət qəsəbəsi də tanınmaz dərəcədə dəyişib, İtaliyanın sahilyanı şəhərciklərini xatırladır. Bakının Abşeron yarımadasındakı qədim kəndlərindən biri də Ramanadır. Qədim yaşayış məskənlərindən olan Ramana kəndi hazırda ikinci baharını yaşayır. Neft mədənləri ilə əhatə olunmuş qəsəbə indi göz oxşayan evləri, daş döşənməli küçələri və rəngarəng gül-çiçəklilik parklarla turizm obyektinə çevrilmişdir.

Balaxanı və Bibiheybətdən sonra indi Ramananın məhəllələri dəbdəbəli Avropa kurortlarının ərazilərini xatırlatmağa başlayıb: yaşayış binalarının fəsadları nağıllardakı evləri xatırladır, evlərin divarlarında orijinal panellər, böyük zövqlə işlənmiş orijinal kompozisiyalar əcnəbiləri heyran edir. Azərbaycanın qonaqları üçün Ramana ətrafında gəzinti kəndin mərkəzində yerləşən infotur binasından başlayır. Kəndin özü kiçikdir və Həsən bəy Zərdabi, Xanlar, Mirzağa Əliyev, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev və qədim qəbiristanlığın ətrafındakı bir neçə küçədən ibarətdir.

Ramana Abşeronun tarixi abidələrlə zəngin yaşayış məntəqələrindən biridir. Bir versiyaya görə, eramızın 1-ci əsərində burada Roma legionu düşərgə salıbmiş və məkanın adının məhz Ramana adlandırılması bununla bağlıdır. Bu versiyayı Qobustan Tarixi-Bədii Qoruğundakı qayaüstü yazılar də təsdiq edir. Tədqiqatçı alim Sara Aşurbəylinin də fikrincə, kəndin əsası eramızın təqri-

bən 84-96-cı illəri arasında Roma İmperiyasının XII legionunun əsgərləri tərəfindən qoyulub.

Ramana neft mədənləri arasında yerləşir və tarixən Azərbaycanda neft sənayesinin mərkəzlərindən olub.

Ramanaya aparan yolun hər iki tərəfində neft buruqları olan sahələr Azərbaycan neft bumu dövrünün şahidləridir. Bu gün də kənd özündə xarici və yerli burjuazıyanın izlərini yaşadır. Məsələn, XIX əsrin ikinci yarısında Bakıya ilk kapital qoyan əcnəbilər - Nobel qardaşları və fransız sahibkarı Rotşildin fəhlələr üçün tikdirdiyi evlər hələ də qalmaqdadır. Hazırda kənddə Nobelərə məxsus evlərdən uşaq bağçası və yaşayış binası, Rotşildə aid olanlardan isə yaşayış evləri kimi istifadə olunmaqdadır. Amma maraqlı burasıdır ki, həmin tikililər bu gün də onların adı ilə tanınır. Nobelin evlərində kənd əhalisi arasında «nobelski» deyilir. Məşhur Azərbaycan milyonçusu Şəmsi Əsədullayev də Ramananın neftlə zəngin torpağına kapital qoyan yerli burjuazıyanın ilk nümayəndələrindəndir. Məsələn, kənd camaatı arasında «Əsədullayevin evləri», «Əsədullayevin uşaqlarının evi» adlanan və milyonçuya aid fəhlə yataqxanaları Ramana qalasının arxasında yerləşir.

Ramananın dövrümüzə qədər gəlib çatmış ən qədim tikililərinə 1323-cü ilə aid məscid və XIV əsrdə inşa edilmiş dördkünc Ramana qalası aiddir. Kəndin ən yüksək hissəsində yerləşən möhtəşəm Ramana qalası XIV əsr abidəsidir. Ağ daşdan tikilən qalanın hündürlüyü 15 metrdir. Güman edilir ki, qala müdafiə məqsədilə tikilib və Şirvanşahlar dövləti dövründə qəsr kimi istifadə olunub. Ramana qalasından "Koroğlu", "Nəsimi" və "Babək" filmlərinin çəkilişində istifadə olunub. Və elə qala sonuncu dəfə bu filmlərdən birinin - "Koroğlu"-nun çəkilişi zamanı, 1956-cı ildə bərpa olunub. O zaman qala dağınıq vəziyyətdə olub. Tarixçilər Ramana qalasından Qız qalasına vaxtilə yeraltı yolun olduğunu qeyd ediblər.

Qala divarlarından bayırda, sağ tərəfdə qayaya bənzər iri daş parçası ilk baxışdan diqqəti cəlb etməsə də, özündə mahiyyət etibarilə xoş bir hadisəni yaşadır: dahi Bülbül Koroğlunun arıyasını məhz bu daşın yanında ifa edib. Kənd sakinləri də kəndi ziyarət edib, tarixi abidələrini seyr edən hər kəsə bu iri daş parçasını məhz belə təqdim edirlər. Kənddəki maraqlı tarixi abidələrdən biri də qədim hamamdır. Ramanalıqlar öz aralarında ona "Məşədi

İbad hamamı" deyirlər. Çünki hamam İçərişəhərdəki "Ağa Mikayıl hamamı"na bənzəyir. "O olmasın, bu olsun" filmində hamam kadrları məhz "Ağa Mikayıl hamamı"nda çəkildiyi üçün bu tikilinin adı "Məşədi İbad hamamı" adlanır.

Xəlifə Əli məscidi. Bakının Ramana kəndində yerləşən bu məscidin əsas giriş qapısının üstündəki dəmir lövhədə XVII əsr tarixi göstərilib. Lakin məscidin giriş qapısından sağ tərəfdəki daş kitabədə hicri-qəməri təqviminə 1256-cı il yazılıb. Əsas giriş qapısının üstündəki daş kitabədə isə 1056-cı il tarixi qeyd olunur. Odur ki, bu məscidin dəqiq tarixi barədə məlumat vermək çətinlik təşkil edir. Qeyd edək ki, Ramana Qala məscidi qayaların üstündə tikilib.

Əsas ibadət zalı bir mərtəbədən ibarət olub, sahəsi 4x12,5 metrdir. Məscidin hündürlüyü 4 metrə bərabərdir. Pəncərələrinin birinci layı taxta, ikinci layı isə daşla işlənib. Ramananın ən qədim tikililərinə 1323-cü ilə aid məscid və XIV əsrdə inşa edilmiş dördkünc qala aiddir. Övvəllər ramanalıqların 7 məscidi olsa da, hazırda onun 3-ü qalıb. Bu məscidlərdən ən qədimi Ramana qalasının yanında yerləşir.

Birmərtəbəli kiçik məscid XIII-XIV əsərə aiddir. Məscid bu günə kimi fəaliyyət göstərir. İkinci böyük məscid vaxtilə kəndin zəngin sakinlərindən olan Qurban adlı nüfuzlu sahibkar tərəfindən 1903-cü ildə tikilib. Doğrudan da, məscidin sahəsi çox böyükdür. Bu məscid memarlıq üslubuna görə Təzəpir məscidinə bərabərdir. Deyilənlərə görə, o zaman sahibkar məscidi Türkiyədə tikilməsi bir məscidin layihəsi əsasında tikdiribmiş.

İkinci baharını yaşayan Ramana
Hazırda kəndin daş döşənməli küçələri sanki gəzinti üçün salınıb. Divarları "küçə sənəti" üslubunda boyanmış küçələrdə bərpa edilmiş köhnə evlər düzüldü. Gülçülərin sənəti ilə bəzi evlərin hasarları al-əlvan çiçəklərdən ibarət salınmalarla bəzək bağlarına çevrilmişdir. Bu zərif mənzərə ziyarətçiləri xəyalən nağıllar aləminə aparır. Yerli sakinlərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkilinə xüsusi diqqət yetirilir. Kənddə yerli komandaların oyunlarının keçirildiyi meydançada stadionu olan müasir idman kompleksi yaradılıb.

Bu yaxınlarda kənddə gənclər üçün robototexnika dərnəyi açılıb. Həmçinin, kompüter kursları, xarici dillərin öyrənilməsi bölmələri fəaliyyət göstərir. Burada həyata keçirilən irimiqyaslı layihənin konsepsiyası təkcə tarixi abidələrin yenidən qurulması, infrastrukturun təmiri, kənd sakinlərinin güzəranının yaxşılaşdırılması və buraya xarici turistlərin cəlb edilməsi ilə məhdudlaşmır. Ramana kimi kəndlərin abadlaşdırılmasında 21-ci əsrin estetikasından, müasir incəsənət dizaynından, istedadlı Azərbaycan memarlarının və gülçülük ustalarının fəaliyyətlərindən istifadənin arxasında daha mühüm, strateji məqsəd olduğuna - bərabər vəziyyətdə olan Abşeronu yeni nəfəs verildiyini görmək olar. Artıq ramanalıqlar daha yaxşı, rahat güzəran üçün mərkəzə və ya başqa qəsəbəyə köçmək xəyalı ilə yaşamır, öz doğma kəndlərində qalmağa və gələcəyə inamla baxmağa başlayıblar. Bir sözlə, Abşeronun şəhərrətrafı qəsəbələrində təkcə tarixi irs bərpa edilmir, İtaliya Rivierasının kiçik şəhərlərini xatırladan turizm mərkəzləri yaradılır. Paralel olaraq burada sağlam gələcəyin təməli qoyulur.

Yeganə MƏMMƏDOVA

Dünya Quterreş: "Nüvə təhlükəsi pik həddə çatıb"

Dünyada nüvə silahından istifadə təhlükəsi soyuq müharibənin qızgın vaxtından bəri görünməmiş səviyyəyə çatıb. Bu barədə bazar ertəsi BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreş Nüvə Silahlarının Yayılması Müqaviləsi iştirakçısı olan ölkələrin icmal konfransının açılışında bildirib. "Bəşəriyyət Xirosima və Naqasakiyə endirilən zərbələrdən alınan dərslərə

ri unutmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir. Geosiyasi gərginlik yeni zirvələrə çatıb", - deyər o, bəyan edib.

İsveç son 30 ilin ən yüksək aylıq inflyasiya göstəriciləri ilə üzləşib

Bu məlumat İsveçin Statistika qurumunun son hesablamasında əks olunub. Məlumatla əsasən, may ayında inflyasiya 7,2 faiz təşkil edib ki, bu da İsveçdə 1991-ci ilin dekabrından bəri ən yüksək aylıq inflyasiya səviyyəsidir.

Yüksək inflyasiyanın yaranmasına

səbəb olan əsas amil ərzaq məhsullarının, xüsusən də ətin, südün, yumurtanın və pendirin bahalaşması olub.

Amma elektrik enerjisi və istirahət xərcləri, eləcə də geyim, mebel, ictimai qida, otellərdə gecələmə qiymətlərinin artması da buna səbəbdir.

Çində cari ildə yanacağın qiyməti 11-ci dəfə bahalaşib

Dünya bazarında xam neftin qiymətinin yüksəlməsi fonunda Çində yanacağın topdan və pərakəndə satış qiymətlərinin yeni qərara uyğunlaşdırılması tapşırılıb. Bu, Çində cari ildə yanacağın 11-ci qiymət artımıdır. Çin ABŞ-dan sonra dünyada ikinci ən böyük yanacaq istehlakçısıdır.

Qeyd edək ki, Çində qüvvədə olan qiymət mexanizminə əsasən, dünya bazarında neftin qiyməti hər ton üçün 50 yuandan yuxarı həddə qalxarsa və bu qiymət 10 iş günü ərzində qüvvədə olarsa, Çin hökuməti neft məhsullarının satış qiymətini də müvafiq qaydada artırır.

Cənubi Koreyada inflyasiya yüksək səviyyəyə çatıb

Cənubi Koreya Respublikasında iyulda istehlak qiymətləri indeksi (inflyasiya göstəricisi) 2021-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6,3% artıb. Bu, 1998-ci ilin noyabrından bəri ən böyük artımdır. Bu məlumat çərşənbə axşamı Milli Statistika İdarəsinin saytında dərc olunub. İyun ayı ilə müqayisədə istehlak qiymətləri indeksi 0,5% artıb. İyun ayında qiymətlərin artım tempi ötən ilin iyun ayı ilə müqayisədə 6%, mayda 5,4% təşkil etmişdi. Inflyasiyanın artmasının səbəbləri kimi enerji və ərzaq qiymətlərindəki artım, global təchizat zəncirlərinin pozulması göstərilir.

Statistika idarəsinin sözcüsü Ounq Song deyib: "İnflyasiya əsasən xarici amillər, məsələn, beynəlxalq neft qiymətlərinin artması kimi amillərdən qaynaqlanır". Artan ərzaq və yanacaq qiymətlərini nəzərə almayan baza inflyasiyası iyulda 3,9% təşkil edib.

"Fitch Ratings" global iqtisadi artımla bağlı proqnozunu azaldıb

Bu barədə agentliyin "Global Economic Outlook" hesabatının iyun buraxılışında bildirilib. Qeyd olunub ki, global inflyasiya təzyiqləri güclənməkdə davam edir və iqtisadi artıma daha çox mənfi təsir göstərməyə başlayıb. Çindəki son kilidlənmələr global istehsal tədarük zəncirinə təzyiqləri artırır. Bundan əlavə, Rusiya-Ukrayna müharibəsindən qaynaqlanan enerji və ərzaq təchizatının kəsilməsi Avropa inflyasiyasına gözlənilməyindən daha sürətli təsir edir. İnflyasiya təzyiqləri xidmət sektorunda, xüsusən də sıx əmək bazarlarının nominal əməkhaqqı artımını artırırdı ABŞ və Böyük Britaniyada da çoxalır. Agentlik bu və digər faktorları nəzərə alaraq dünya üzrə ÜDM-in 2022-ci il üçün artım proqnozunu 0,6 faiz bəndi azaldaraq 2,9%-ə endirib. Bundan başqa, Çində iqtisadi artımın mart ayındakı 4,8%-dən bu il 3,7%-ə düşəcəyi proqnozlaşdırılır. "Fitch Ra-

tings" ABŞ üçün proqnozunu isə 0,6 faiz bəndi artıraraq 2,9 faiz, Avrozonada isə 0,4 faiz bəndi artıraraq 2,6 faiz səviyyəsində yenidən nəzərdən keçirib. Agentlik həmçinin, 2023-cü il üçün global iqtisadi artım proqnozunu 0,1 faiz bəndi azaldaraq 2,7%-ə endirib. ABŞ-da artımın 2023-cü ildə 1,5%-ə, 2024-cü ildə isə 1,3%-ə düşəcəyi proqnozlaşdırılır. "Fitch Ratings" ABŞ-ın Federal Ehtiyat Sisteminin (FES) uçot dərəcəsini 2022-ci ilin 4-cü rübündə 3%-ə, 2023-cü ilin birinci rübündə isə 3,5%-ə, İngiltərə Bankının faiz dərəcələrini 2022-ci ilin 4-cü rübündə 2%-ə, 23-cü ilin birinci rübündə isə 2,5%-ə qaldıracağını düşünür. Agentlik Avrozonada qusamüddətli dövrdə inflyasiyanın artdığını nəzərə alaraq, 2022-ci ildə Avropa Mərkəzi Bankının uçot dərəcəsini 100 faiz bəndi, 2023-cü ildə isə 50 faiz bəndi artıracağını, 2023-cü ilin ikinci rübündə uçot dərəcəsinin 1,5% səviyyəsində formalaşacağını proqnozlaşdırır.

6 Qarabağın görkəmli simaları

Vasif Adıgözəlov (1935- 2006)

Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri, respublikanın xalq artisti, professor, dövlət mükafatı laureatı, "Şöhrət" və "İstiqlal" ordenli bəstəkar Vasif Adıgözəlov 1935-ci il iyul ayının 28-də Bakıda məşhur muğam ustası Zülfü Adıgözəlovun ailəsində anadan olub. İlk musiqi təhsilini konservatoriyanın nəzdindəki Bülbül adına orta-ixtisas musiqi məktəbində pianoçu kimi alıb. 1953-cü ildə Ü.Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasına daxil olmuşdur. Bəstəkarlıq üzrə Qara Qarayevin, fortepiano üzrə Simuzər Quliyevanın sinfində təhsilini davam etdirmiş, 1959-cu ildə həmin təhsil ocağını iki ixtisas üzrə bitirmişdir.

Sevimli müəllimi Q.Qarayevdən müasir bəstəkarlıq texnikasının incəliklərini mənimsəməklə, pianoçuluq məharətinə yiyələnməklə yanaşı, V.Adıgözəlov xalq musiqisi qaynaqlarından bəhrələnərək, öz zəngin təxəyyülünün məhsulu olan orijinal əsərlər yaratmışdır.

Bəstəkar iki operanın - "Ölülər" və "Natəvan"(Azərbaycan xalqının böyük şairəsi Xurşidbanu Natəvanın 170 illiyinə həsr edilmişdir), 6 musiqili komediyaların - o cümlədən "Nənəmin şahlıq quşu", "Hacı Qara"(həmmüəllif R.Mustafayev), "Boşanaq, evlənərik", "Aldın payını, çağır dayını" və s., həmçinin "Odlar yurdu", "Qarabağ şikəstəsi", "Çanaqqala-1915", "Qəm karvanı" oratoriyalarının, 3 simfoniyanın, "Segah" muğam-simfoniyasının, "Mərhələlər", "Afrika mübarizə edir" və s. simfonik poemaların, 6 instrumental konsertin, bir çox kamera-instrumental əsərlərin, mahnı və romansların, dram tamaşalarına və kinofilmlərə yazılmış musiqilərin müəllifidir.

Bəstəkar dörd simfoniya; dörd simfonik poema: "Qəhrəmani" (1957), "Afrika mübarizə edir"

(1970), "Mərhələlər" (1970), "Bayram uvertürası" (1978); piano ilə simfonik orkestr üçün dörd konsert; violino ilə simfonik orkestr üçün konsert (1962) və violonçel ilə simfonik orkestr üçün konsertin (1984) müəllifidir. Bəstəkar hələ tələbəlik illərindən başlayaraq piano üçün prelüdlərdən tutmuş irihəcmli konsert janrındak müxtəlif əsərlər yazmışdır. Bu gün bəstəkarın həm "24 prelüd" piano silsiləsi, həm də konsertləri respublika pianoçularının repertuarında özünə möhkəm yer tutur və musiqi tədrisi sisteminə geniş istifadə edilir.

Vasif Adıgözəlov həm milli musiqimizi sevən, doğma torpağımızın gözəlliklərini vəsf edən sənətkar, həm də Vətənin müdafiəsi uğrunda səfərbər olan əsl vətəndaş idi. Onun monumental vokal-simfonik yaradıcılığı xalqımızın azadlıq salnaməsi hesab etmək olar. Belə ki, "Odlar yurdu" (1987), "Qarabağ şikəstəsi" (1989), "Çanaqqala-1915" (1998) və "Qəm karvanı" (1999) oratoriyaları xalqın tarixini, onun azadlıq və müstəqillik uğrunda mübarizəsini tərənnüm edən, yüksək vətənpərvərlik ruhunda yazılmış sənət əsərləridir. Xüsusilə, "Çanaqqala-1915" qəhrəmanlıq epopeyasına ilk dəfə Azərbaycan bəstəkarı Va-

sif Adıgözəlov müraciət etmiş və bu monumental əsər Türkiyə xalqının həyatında əlamətdar hadisə kimi yüksək qiymətləndirilmişdir.

İrihəcmli monumental əsərlərlə yanaşı, bəstəkarın mahnıları da öz səmimi, ecazkar melodiyası ilə qəlbləri fəth etmişdir. Onun dillər əzbəri olan "Qərənfil", "Bakı", "Xoşum gəlir", "Naz-naz", "Şuşa laylası" və s. mahnıları insanın ülvı hissələrini rıqqətə gətirən təkrarolunmaz sənət inciləridir. Bəstəkarın "Şerikli çörək", "Xidmət lifti", "Kişi sözü" və s. kinofilmlərə yazılmış musiqiləri xalqımızın dərin rəğbətini qazanmışdır. Bəstəkarın əsərləri, nəinki ölkəmizin, habelə dünyanın bir çox ölkələrinin, o cümlədən Almaniya, Bolqarıstan, Meksika, Kosto-Riko, Venesuela, Kuba, Türkiyə, İran və keçmiş sovet məkanının musiqi ictimaiyyətinə yaxşı tanışıdır. Vasif Adıgözəlov görkəmli ictimai və musiqi xadimi kimi respublikanın mədəni həyatında fəal iştirak etmiş, milli musiqimizin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstərmişdir. Onun Azərbaycan Dövlət Teleradio Verilişləri Komitəsində baş redaktor (1957-1959), Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında baş musiqi redaktoru (1960-1961), Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında məsul katib (1962-1968), Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblında bədii rəhbər (1968-1978), A.Zeynallı adına Bakı Musiqi Texnikumunda direktor (1972-1983), Bakı Musiqi Akademiyasında xor dirijorluğu kafedrasının professoru və müdiri (1995-2006), Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı İdarə Heyətinin birinci katibi (1990-2006) kimi geniş ictimai-pedaqoji fəaliyyətini dövlətimiz yüksək qiymətləndirmişdir.

O, 2006-cı il sentyabrın 15-də Bakıda vəfat etmişdir.

Azərbaycan elminə ağır itki üz vermişdir. Görkəmli iqtisadçı alim, iqtisad elmləri doktoru, Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin "Dünya iqtisadiyyatı" kafedrasının müdiri, professor Gəncəli Əzizə oğlu Gənciyev iyulun 27-də vəfat etmişdir.

Gəncəli Əziz oğlu Gənciyev 1942-ci ildə anadan olub. 1965-ci ildə Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı İnstitutunun İqtisadiyyat fakültəsini bitirib. 1968-ci ildə Azərbaycan Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunun aspiranturasının əyani şöbəsinə daxil olub. 1971-ci ildə Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyasının İqtisadiyyat İnstitutunda akademik Ə.Ə.Mahmudovun rəhbərliyi altında namizədlik dissertasiyasını müdafiə etmişdir. 1972-ci ildə EA-nın İqtisadiyyat İnstitutunda baş elmi işçi vəzifəsinə seçilib. 1978-1994-cü illərdə həmin institutda Elmi-texniki potensialın səmərəliliyi şöbəsində müdir vəzifəsində işləmişdir. 1987-ci ildə Azərbaycan EA-nın Rəyasət heyətinin qərarı əsasında Moskva şəhərində keçmiş ittifaqın İqtisadiyyat İnstitutunda 2 il doktorant olmuşdur. 1998-ci ilin may ayında Elmi texniki potensialdan intensiv istifadə şəraitində kənd təsərrüfatı istehsalının səmərəliliyinin yüksəldilməsi mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir. 1990-cı ildə 08.00.05-Xalq təsərrüfatı səviyyəsi üzrə professor elmi adı almışdır. 1994-1995-ci illərdə Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin rektoru vəzifəsində işləmişdir. Ömrünün sonunadək universitetin "Dünya iqtisadiyyatı" kafedrasının müdiri vəzifəsində çalışmışdır. O, 169 elmi məqalə və tezis müəllifidir. Kooperasiya Universitetində işlədiyi illərdə "Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər" və "Transmilli korporasiyalar" adlı iki monoqrafiya, "Dünya iqtisadiyyatı", "Beynəlxalq iqtisadi mühasibətlər", "Ölkəşünaslığın əsasları" adlı dərslikləri, "İxrac ehtiyatlarından istifadənin yaxşılaşdırılması istiqamətləri" adlı dərs vəsaiti işıq üzü görmüşdür. Bundan başqa, universitetdə işləyən zaman irihəcmli 4 kitabça və tədris vəsaiti hazırlamışdır. 18 ədəd tədris proqramının və metodiki göstərişin müəllifidir. Professor G.Ə.Gənciyevin rəhbərliyi altında 38 nəfər elmlər namizədi dissertasiya müdafiə etmişdir. Onlardan 8 nəfəri Kooperasiya Universitetində işlədiyi illərin payına düşür. Onun rəhbərliyi altın-

da 6 nəfər aspirant və dissertant namizədlik dissertasiyası yerinə yetirirlər. O, BDU-da ixtisaslaşmış Elmi Şuranın üzvü idi. Bir alim kimi ixtisaslaşdığı problem üzrə keçmiş İttifaq respublikalarında, Polşada və Çexiya Respublikasında tanınırdı. Hər il 2-3 beynəlxalq və elmi konfransda iştirak edirdi.

Tanınmış alim, bacarıqlı elm təşkilatçısı, qayğıkeş müəllim, səmimi və mehriban insan Gəncəli Əziz oğlu Gənciyevin əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

Ziyad Səmədzadə, Eldar Quliyev, Eldar İbrahimov, Bəyalı Ataşov, Əli Nuriyev, İsa Aliyev, İbad Abbasov, Vahid Novruzov, Elşən Hacızadə, Tərbiz Əliyev, Tofiq Hüseynov, İslam İbrahimov, Aytən Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Rəsul Balayev, Arif Hüseynov, Məhərrəm Hüseynov, Hacıağa Rüstəmbəyov, Pəri Həsənova, Anar Abbasov, Anar Əzizov, Tahir Şükürov, Fikrət Quliyev, Elşən İbrahimov, Nüşabə Hacıyeva, Arzu Həsənov, Pərvin Muxtarova

Şuşa şəhəri VIII "Muğam" Televiziya Müsabiqəsinin finalı və qala-konsertinə ev sahibliyi edəcək

Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Televiziyasının təşkilatçılığı ilə keçirilən VIII "Muğam" Televiziya Müsabiqəsinin finalı və qala-konsertinə Şuşa şəhəri ev sahibliyi edəcək. "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin Sosial media və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildirilib ki, final gecəsi avqustun 5-də, qala-konsert isə avqustun 6-da keçiriləcək.

Finala və qala-konsertə tanınmış sənət adamları, mədəniyyət və incəsənət xadimləri dəvət olunub. Final gecəsinin açılışını Xalq artisti Məsum İbrahimov edəcək. Ardınca iştirakçıların ifaları dinlənəcək, münisflər heyətinin məşvərətindən sonra qaliblər elan olunacaq. Qala-konsertdə bu günadək keçirilən səkkiz "Muğam" müsabiqəsinin qalib və mükafatçıları çıxış edəcəklər. İfalar müsabiqənin keçirildiyi illər üzrə duet şəklində təqdim olunacaq. Müsabiqənin finalı Bülbülün ev-muzeyinin həyatında, qala-konsert isə Cıdır düzündə təşkil olunacaq. Hər iki konsert proqramı AzTV, "Mədəniyyət" TV və Azərbaycan Radiosu vasitəsilə saat 16:00-dan etibarən canlı yayımlanacaq. İki saatlıq muğam ziyafətini AzTV və "Mədəniyyət" TV-nin rəsmi feysbuk və youtube şəhifələrində də canlı izləmək mümkün olacaq. Bununla yanaşı, avqustun 5-6-da saat 21:00-da Dənizkənarı Milli Park-

dakı böyük monitorda VIII "Muğam" müsabiqəsinin finalı və qala-konserti nümayiş etdiriləcək.

Finalın Şuşada keçirilməsi VIII "Muğam" müsabiqəsinin məhz "Şuşa ili"nə təsadüf etməsi ilə bağlıdır. Muğamın beşiyi olan mədəniyyət paytaxtımızın yarışmanın həlledici etapına ev sahibliyi etməsi QSC-nin "Şuşa ili"nə töhfəsidir.

Qeyd edək ki, müsabiqənin seçim turları aprelin 9-da başlanıb, Ağdam, Füzuli və digər işğaldan azad olunmuş ərazilər başda olmaqla bütün regionları əhatə edib. Yarışma mayın 10-da start götürüb. Müsəbiqə üç ay müddətində həftədə iki dəfə olmaqla Azərbaycan Televiziyası və "Mədəniyyət" kanalı vasitəsilə canlı yayımlanıb. 2005-ci ildən etibarən keçirilən "Muğam" müsabiqəsinin bulki özəliliyi yarışmaya az-yaşlı muğam ifaçılarının da qatılması və mükafatlar uğrunda mübarizə aparmasıdır.

Azercell şəbəkəsinin genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi üzrə genişmiqyaslı layihəyə start verdi

Operatorun abunəçiləri harada olduqlarından asılı olmayaraq, yüksəksürətli və keyfiyyətli mobil internet xidmətlərindən yararlanmaq üçün daha geniş imkanlar əldə edəcəklər.

Abunəçilərinin dinamik şəkildə artan ehtiyaclarını nəzərə alan Azercell ölkə boyunca 4G (LTE) şəbəkəsinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi və ötürmə qabiliyyətinin artırılması üzrə daha bir irimiqyaslı layihəyə start verdi.

Bu proqram çərçivəsində növbəti 18 ay ərzində 300-dən çox yeni baza stansiyaları quraşdırılması və 1600-ə yaxın mövcud stansiyanın təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Beləliklə, ölkənin aparıcı mobil operatorunun LTE stansiyalarının ümumi sayı 3200-ü öteəcək.

Layihənin icrası nəticəsində Azercell-in 4G şəbəkəsinin tutumu Bakı və Abşeron yarımadasında 80%, rayonlarda isə 75% artacaq! Bu da, öz növbəsində,

abunəçiləri yüksək ötürülmə sürəti, göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, eləcə də sosial şəbəkələr, multiplayer oyunları, interaktiv onlayn proqramlar, videokonfranslar, video zənglər və bir çox digər rəqəmsal həlləri özündə cəmləşdirən multimedia xidmətlərinə sürətli çıxış imkanını təmin edəcək.

Azercell-in şəbəkənin genişləndirilməsi və modernləşdirilməsi layihəsi işğaldan azad edilmiş əraziləri də əhatə edir. Vətənə geri qaytarılan torpaqlarımızda ilk mobil infrastrukturunu qurmağa müvəffəq olan Azercell, Şuşa, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Kəlbəcər rayonları, İstisu, Hadrut, Suqovuşan qəsəbələri, Xocavənd və Ləçin rayonlarına aid bir çox kənd və digər əraziləri öz şəbəkəsi ilə əhatə edib. Qeyd olunan rayonlarda Azercell artıq 80-dən çox baza stansiyası quraşdırıb və bu istiqamətdə apardığı işləri plan-

lı şəkildə davam etdirməkdədir. Onu da qeyd edək ki, operator ötən il 4G (LTE) yüksəksürətli mobil interneti Bakı Metropoliteninin bütün stansiya və tunnelərində əlçatan edib. Azercell öz infrastrukturunun genişləndirilməsi və modernləşdirilməsinə sərmayə yatırmağı davam edəcək. Bu, şirkətə Azərbaycan bazarında yeni nəsil texnologiyaların tətbiqi üçün zəruri platformanı təmin etməyə imkan verəcək. Eyni zamanda, Azercell aktiv şəkildə telekommunikasiya sənayesinin ən son tendensiyalarına cavab verən məhsul və rəqəmsal həlləri ərsəyə gətirməyi davam edir.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Müşfiq Atakişiyev, Bəyalı Ataşov, Zəhid Məmmədov, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev

Dizayner:

Lamiyə NƏBİYEVƏ

Redaksiyanın ünvanı:

Əliyar Əliyev küçəsi, 7

Redaksiya: +99412 566 09 60

Faks: +99412 514 14 27

Mühasibatlıq:

+99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. "İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və şəhirlənmiş, "Azərmedia" MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 1500